

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Cdo/236/2013
Identifikačné číslo spisu:	1612201920
Dátum vydania rozhodnutia:	11.09.2013
Meno a priezvisko:	JUDr. Soňa Mesiarkinová
Funkcia:	súdca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2013:1612201920.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky vo veci v právnej veci žalobkyne J. T. bývajúcej v Y., toho času v J., zastúpenej JUDr. Ľubicou Sopkovou, advokátkou so sídlom v Malackách, Pribinova 3, proti žalovanému M. T. bývajúcemu v Y., toho času v Y., zastúpenému JUDr. Dušanom Moravcom, advokátom so sídlom v Bratislave, Riečna 2, o určenie rozsahu užívania veci patriacej do bezpodielového vlastníctva manželov, o dovolaní žalovaného proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave, sp.zn.4 Co 324/2012, z 15. augusta 2012, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Odôvodnenie

Okresný súd Malacky uznesením zo 16. marca 2013, č.k. 6 C 19/2012-11 nariadil predbežné opatrenie, ktorým žalovanému zakázal nakladať s osobným motorovým vozidlom zn. Škoda Octavia, 1,9 TDI, zelenej metalízy, rok výroby 2002, ŠPZ: J., patriacom do bezpodielového spoluvlastníctva účastníkov, najmä ho predať, darovať, prenajať, zaťažiť právom tretej osoby, a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej. Dospel k záveru, že v danom prípade je potrebné, aby boli dočasne upravené pomery medzi účastníkmi konania, nakoľko prípadným prevodom motorového vozidla žalovaným by došlo k zmareniu budúceho výkonu rozhodnutia, ktorého sa žalobkyňa v konaní domáha. Poukázal na účel predbežného opatrenia, ktorým je zabezpečiť predbežnú (dočasnú) úpravu pomerov účastníkov konania alebo odstrániť riziko ohrozenia výkonu súdneho rozhodnutia. Prihliadol na to, že osoba zapísaná v evidencii motorových vozidiel na dopravnom inšpektoráte polície, môže s motorovým vozidlom disponovať bez toho, aby jeho manžel o takomto úkone vedel, resp. mohol vedieť. K trovám konania, spojených s nariadením predbežného opatrenia uviedol, že o nich rozhodne v konečnom rozhodnutí vo veci samej.

Krajský súd v Bratislave uznesením z 15. augusta 2012, sp.zn. 4 Co 324/2012 uznesenie súdu prvého stupňa s poukazom na § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil. Konštatoval, že pri preskúmaní rozhodnutia súdu prvého stupňa o nariadení predbežného opatrenia nezistil žiadne pochybenie. Zopakoval, že v danej veci sa žalobkyňa domáha určenia spôsobu užívania motorového vozidla patriaceho do jej bezpodielového spoluvlastníctva so žalovaným, ktorý jej v jeho užívaní bráni, pričom v odvolaní žalovaný túto

skutočnosť nijakým spôsobom nespochybnil, dokonca tvrdil, že vozidlo ešte v januári 2012 predal svojmu otcovi, čo však v odvolacom konaní nebolo preukázané. Uviedol, že aj keď na účely konania o predbežnom opatrení nie je potrebné vykonávať dokazovanie na preukázanie okolností podstatných pre jeho nariadenie, je potrebné takéto skutočnosti aspoň osvedčiť takým spôsobom, aby to umožňovalo súdu vyvodiť predbežný skutkový záver, že tvrdené skutkové okolnosti sú pravdivé. Mal za to, že žalovaný skutočnosť, že predmetné motorové vozidlo predal pred nariadením predbežného opatrenia, dostatočne neosvedčil, a preto nebola spôsobilá vyvolať zmenu napadnutého uznesenia. Zohľadnil skutočnosť, že súdom prvého stupňa nariadené opatrenie nezasiahne neprimeraným spôsobom do práva žalovaného predat' motorové vozidlo, pretože bez ohľadu na toto rozhodnutie, je toto jeho právo obmedzené rovnakým právom žalobkyne ako jeho bezpodielovej spoluvlastníčky. Nariadené predbežné opatrenie zastabilizuje vzťahy účastníkov k predmetu konania a umožní dosiahnuť účel súdneho konania, ktorým je poskytnutie reálnej možnosti výkonu práva spoluvlastníka k predmetnej veci. Po vecnom a právnom posúdení veci sa stotožnil so záverom súdu prvého stupňa, že žalobkyňa dostatočne v danom štádiu konania preukázala základné podmienky pre nariadenie navrhovaného predbežného opatrenia, a preto napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne správne potvrdil (§ 219 ods. 1 O.s.p.). Uviedol, že o náhrade trov odvolacieho konania bude rozhodnuté v konečnom rozhodnutí súdu vo veci samej (§ 145 O.s.p.).

Voči uvedenému uzneseniu podal žalovaný dovolanie. Namietal, že postupom odvolacieho súdu mu bola odňatá možnosť konať pred súdom podľa § 237 písm. f) O.s.p. tým, že odvolací súd prejednal vec podľa ustanovenia § 214 ods. 2 s poukazom na ustanovenie § 214 ods. 1 písm. a) O.s.p. bez predvolania účastníkov. Spochybnil záver odvolacieho súdu, že žalovaný skutočnosť, že predmetné motorové vozidlo predal pred nariadením predbežného opatrenia, dostatočne neosvedčil, a preto nemohlo dôjsť k zmene napadnutého uznesenia. Zároveň k dovolaniu predložil dôkaz o tom, že 11. januára 2012 predal predmetné motorové vozidlo svojmu otcovi. Navrhol, aby dovolací súd zrušil rozhodnutie odvolacieho súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Žalobkyňa vo vyjadrení k dovolaniu uviedla, že dovolanie žalovaného považuje za objektívne nedôvodné a navrhla, aby dovolací súd dovolanie zamietol.

Po vrátení veci súdu prvého stupňa za účelom odstránenia vád (prípísom zo 7. mája 2013) a opätovnom predložení veci dovolaciemu súdu, Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), zastúpený v súlade s ustanovením § 241 ods. 1 O.s.p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.), skúmal najskôr to, či dovolanie žalovaného smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmito opravným prostriedkom.

Podľa ustanovenia § 236 ods. 1 O.s.p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

V prejednávanej veci dovolanie smeruje proti uzneseniu. Dovolanie proti uzneseniu je prípustné, ak je ním napadnuté zmeňujúce uznesenie odvolacieho súdu (§ 239 ods. 1 písm. a/ O.s.p.) alebo ak odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdneho dvoru Európskych spoločností na zaujatie stanoviska (§ 239 ods. 1 písm. b/ veta prvá O.s.p.). Podľa § 239 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky. Podľa § 239 ods. 3 O.s.p. ustanovenia odsekov 1 a 2 neplatia, ak ide o uznesenie o príslušnosti, predbežnom opatrení, poriadkovej pokute, o znalečnom, tlmočnom, o odmietnutí návrhu na zabezpečenie predmetu dôkazu vo veciach týkajúcich sa práva duševného vlastníctva a o trovách konania, ako aj o tých uzneseniach vo veciach upravených Zákonom o rodine, v ktorých sa vo veci samej rozhoduje uznesením.

S prihladením na ustanovenie § 242 ods. 1, veta druhá O.s.p., ukladajúce dovolanie súdu povinnosť prihladiť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 O.s.p. (či už to účastník namieta alebo nie) neobmedzil sa Najvyšší súd Slovenskej republiky len naskúmanie prípustnosti dovolania smerujúceho proti uzneseniu podľa § 239 O.s.p., ale sa zaoberal aj otázkou, či dovolanie nie je prípustné podľa § 237 O.s.p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu (aj uzneseniu) odvolacieho súdu, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Dovolať namieta, že k odňatiu možnosti konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f) malo dôjsť tým, že odvolací súd vo veci rozhodol bez toho, aby nariadil pojednávanie a umožnil sa mu vyjadriť k tvrdenia uvádzaným žalobkyňou.

Podľa ustanovenia § 237 písm. f) O.s.p. dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Predmetnému dôvodu dovolania v zmysle § 237 písm. f) O.s.p. sú vlastné tri pojmové znaky: 1/ odňatie možnosti konať pred súdom, 2/ to, že k odňatiu možnosti konať došlo v dôsledku postupu súdu, 3/ možnosť konať pred súdom sa odňala účastníkovi konania. Vzhľadom k tej skutočnosti, že zákon bližšie v žiadnom zo svojich ustanovení pojem odňatie možnosti konať pred súdom nešpecifikuje, pod odňatím možnosti konať pred súdom je potrebné vo všeobecnosti rozumieť taký postup súdu, ktorý znemožňuje účastníkovi konania realizáciu procesných práv a právom chránených záujmov, priznaných mu Občianskym súdnym poriadkom na zabezpečenie svojich práv a oprávnených záujmov.

Nariadenie predbežného opatrenia má dočasný (predbežný) charakter. Pri nariaďovaní predbežného opatrenia prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení. V dôsledku toho sa tu nezisťujú všetky tie skutočnosti, ktoré má mať súd zistené pred vydaním konečného rozhodnutia. Skutočnosti, z ktorých sa vyvodzuje dôvodnosť návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, nemusia byť preukázané dôkazmi. Zákon z tohto dôvodu ani nepredpokladá, že by pri rozhodovaní o predbežnom opatrení mal súd vykonávať dokazovanie (§ 120 a nasl. O.s.p.). Pre nariadenie predbežného opatrenia je postačujúce, pokiaľ sú okolnosti, z ktorých sa vyvodzuje opodstatnenosť návrhu na toto dočasné opatrenie, aspoň osvedčené. Miera osvedčenia sa riadi danou situáciou, najmä naliehavosťou jej riešenia. Žalovaný síce v odvolaní tvrdil, že motorové vozidlo predal svojmu otcovi v januári 2012, túto skutočnosť však žiadnym spôsobom nepreukázal.

Podľa ustanovenia § 75 ods. 6 O.s.p. súd môže vydať rozhodnutie o predbežnom opatrení aj bez výsluchu účastníkov a bez nariadenia pojednávania.

Z citovaného ustanovenia priamo vyplýva, že účastníci nemusia byť pred rozhodnutím o návrhu na predbežné opatrenie vypočutí a rovnako, že súd nemusí nariadiť pojednávanie. Toto pravidlo súvisí s tým, že výsluch účastníkov na pojednávaní by mohol zmať účel predbežného opatrenia, a aj s tým, že v tejto činnosti súdu sa zásadne nevykonáva dokazovanie. Ani odvolací súd pri rozhodovaní o odvolaní proti uzneseniu o predbežnom opatrení nie je povinný nariadiť na prejednanie odvolania pojednávanie. Z ustanovenia § 214 ods. 2 písm. c) O.s.p., je taktiež zrejmé, že na prejednanie odvolania netreba nariaďovať pojednávanie, ak odvolanie smeruje proti uzneseniu. Tým, že súdy vo veci predbežného opatrenia konali a rozhodli bez toho, aby žalovaného vypočuli a bez nariadenia pojednávania, neodňali mu možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f) O.s.p.

K námietke dovolateľa týkajúcej sa neúplného zistenia skutkového stavu veci, dovolací súd považuje za potrebné uviesť, že pri nariaďovaní predbežného opatrenia prevláda požiadavka rýchlosti nad

požiadavkou úplnosti skutkových zistení a to z dôvodu, že nariadenie predbežného opatrenia má dočasný (predbežný) charakter. V dôsledku toho sa tu nezisťujú všetky tie skutočnosti, ktoré má mať súd zistené pred vydaním konečného rozhodnutia (vo veci samej), a skutočnosti, z ktorých sa vyvodzuje dôvodnosť návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, nemusia byť preukázané dôkazmi. Zákon z tohto dôvodu ani nepredpokladá, že by pri rozhodovaní o predbežnom opatrení mal súd vykonávať dokazovanie (§ 120 a nasl. O.s.p.). Pre nariadenie predbežného opatrenia je postačujúce, pokiaľ sú okolnosti, z ktorých sa vyvodzuje opodstatnenosť návrhu na toto dočasné opatrenie, aspoň osvedčené. Miera osvedčenia sa riadi danou situáciou, najmä naliehavosťou jej riešenia. Preukázanie alebo aspoň osvedčenie skutočností odôvodňujúcich nariadenie predbežného opatrenia posudzuje len podľa obsahu návrhu a k nemu pripojených, prípadne dodatočne predložených listín. Takýto postup súdu predpokladá platná právna úprava (§ 115 ods. 1 O.s.p. a contrario, § 75 ods. 7 O.s.p.) sledujúca tým dosiahnutie účelu právneho inštitútu predbežného opatrenia, ktorým je rýchle a pružné riešenie situácie vyžadujúcej okamžitý zásah súdu. Ak by sa v konaní o nariadenie predbežného opatrenia malo trvať na požiadavke riadneho vykonania a hodnotenia dôkazov, mohol by byť účel tohto procesného inštitútu zmarený. Postupom odvolacieho súdu, ktorý osvedčenie, resp. neosvedčenie skutočností odôvodňujúcich nariadenie predbežného opatrenia posudzoval len na základe obsahu spisu a v ňom založených listín, tak dovolateľovi nebola odňatá možnosť konať pred súdom.

Z obsahu dovolania ďalej vyplýva námietka dovolateľa, že napadnuté uznesenie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.).

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. K nesprávnomu právnomu posúdeniu dochádza vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Právnym posúdením veci sa ale nezakladá procesná vada konania v zmysle § 237 O.s.p. I keď je právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov relevantný dovolací dôvod, ktorým možno odôvodniť procesne prípustné dovolanie (viď § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), samo nesprávne právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov nezakladá prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O.s.p.

Vzhľadom na to, že prípustnosť dovolania žalovaného nemožno vyvodiť zo žiadneho ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku, Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie odmietol podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné. So zreteľom na odmietnutie dovolania sa nezaoberal napadnutým rozhodnutím odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.